

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 7/3

2013 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у червні 2013 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси та неопублікованими документами)

В Україні

Голова Верховної Ради України В. В. Рибак зустрівся з Прем'єр-міністром Чорногорії Міло Джукановичем. Голова парламенту запропонував опрацювати можливість проведення Днів культури України в Чорногорії та Днів культури Чорногорії в Україні. В. Рибак подякував керівництву Чорногорії за сприяння у започаткуванні вивчення української мови на філософському факультеті Чорногорського університету та створення української бібліотеки.

„Використання і захист об'єктів культурної спадщини України і Польщі з туристичною метою” – під такою назвою 9–10 червня на базі Національного історико-архітектурного заповідника „Замки Тернопілля” у Збаражі Тернопільської області відбулося спільне виїзне засідання комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту і туризму та комісії Сейму Республіки Польща з питань фізичної культури, спорту і туризму. У зустрічі також брали участь фахівці у сферах туризму та охорони історичних пам'яток.

Глава представництва Європейського Союзу в Україні Ян Томбінські та керівник громадської організації „Польський дім Чигиринщини” Мечислав Дуркалець відвідали Чигирин, зокрема історико-культурний заповідник з однойменною назвою, генеральним директором якого є В. Полтавець. Учасники зустрічі узгодили план проведення Днів Європи у гетьманській столиці, які відбудуться в серпні. Передбачається, що в заході „Європа у Чигирині — Чигирин у Європі” візьмуть участь дипломатичні представництва Польщі, Швеції, Німеччини, Франції, Норвегії та інших країн ЄС.

28 червня за підтримки Міністерства культури України у Львівській обласній філармонії відбулася церемонія відкриття новоствореного Українського національного молодіжного симфонічного оркестру (UNYSO). Це спільний проект Львівської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені С. Крушельницької та симфонічного оркестру K&K Philharmoniker під патронатом Міністерства культури України та Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Австрія в Україні Вольфа Дітріха Хайма. Метою проекту є виявлення та підтримка обдарованих молодих українських оркестрових музикантів.

17 червня у Києво-Печерській Лаврі за підтримки Міністерства культури України в рамках Програми співробітництва в сфері культури між Україною та Естонською Республікою на 2012–2016 роки відбулася презентація книги естонського композитора Арво Пярта „АрвоПярт: бесіди, дослідження, роздуми” та концерт естонського вокального ансамблю „Vox Clamantis”.

За кордоном

Президент України В. Ф. Янукович на запрошення Президента Сербії Томислава Николича перебував у країні з офіційним візитом, у рамках якого обговорювались, зокрема, й гуманітарні питання. Міністр культури України Л. М. Новохатько, перебуваючи в складі офіційної делегації, підписав Програму співробітництва в галузі культури між міністерствами культури України та Сербії.

В італійському місті Венеція віце-прем'єр-міністр К. І. Грищенко зустрівся з президентом Венеціанської бієнале П. Бараттою. Український урядовець підкреслив значущість Італії для України як важливого європейського партнера у сфері культури й освіти; активна співпраця з нею сприяє налагодженню тісніших економічних і політичних зв'язків України із країнами ЄС та реалізації європейських інтеграційних прагнень нашої держави. Своєю чергою П. Баратта відзначив вагомий внесок України у формування європейського культурного простору як продукту синтезу кращих досягнень усіх національних культур і високо оцінив регулярну участь України у Венеціанській бієнале. Сторони обговорили можливості поглиблення співпраці у культурній сфері, зокрема на основі встановлення міцніших зв'язків між митцями та культурними діячами, налагодження постійного обміну інформацією між культурними інститутами України й Італії та реалізації спільних мистецьких проектів.

16–27 червня українська делегація на чолі з заступником Міністра культури України В. С. Балюрком взяла участь у 37-й сесії Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, що проходила в м. Пномпень (Королівство Камбоджа). У роботі сесії, що відбувалася під головуванням віце-прем'єр-міністра Королівст-

ва Камбоджа Сок Ана, також брали участь представники 190 країн-членів та учасники Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини. до Списку всесвітньої спадщини було внесено „Дерев’яні церкви карпатського регіону Польщі та України” і „Стародавнє місто Херсонес Таврійський та його хора”. Вісім церков, які внесли у почесний список, – з Польщі, вісім – з України (по дві церкви в Івано-Франківській та Закарпатській областях і чотири – у Львівській).

Нагороди

В Україні

У Каневі президент Всеукраїнського культурно-наукового фонду Т. Шевченка „В своїй хаті своя правда, і сила, і воля” Л. Красицька вручила дипломи лауреатам фонду 2013 року. Цього разу, крім українських письменників, було відзначено і активного учасника українського культурного життя в Австрії доктора Руперта Кльотцла, президента міжнародного товариства імені Павла Чубинського в 2005–2009 роках.

За кордоном

Киянин В. Холоденко став переможцем Міжнародного конкурсу піаністів ім. Вана Кліберна, що проходив у США.

У Москві відбулася церемонія нагородження премією каналу МУЗ-ТВ. Цього року серед нагороджених – українська естрадна виконавиця А. Лорак, яку визнано найкращою співачкою року.

Дні культури

В Україні

Цьогорічні Дні Італії в Україні, що проходили в Києві, було присвячено національному святу – Дню Італійської Республіки (2 червня). Захід розпочався з виставки італійських шедеврів, яку відкрили Посол Італії в Україні Фабріціо Романо, мер Києва О. Попов та президент Торгово-промислової палати Італії в Україні Мауриціо Карневале. Продовжила подію презентація проекту "Академія Варре", де італійський митець Вігторіо Варре провів майстер-клас для учнів шкіл мистецтв. Діти разом із художником створили чотири картини, кошти від продажу яких підуть на благодійність. У завершальному концерті взяли участь італійські артисти та творчі колективи, зокрема М. Пойнт та Д. Порфіріо.

В Індійському культурному центрі „Санскріті” було відкрито виставку художніх робіт Саші Путрі та її батька Євгена, організовану в рамках проведення Днів індійської культури в Україні.

За кордоном

В Азербайджанській Республіці (м. Баку, Гаджигабул) та Республіці Таджикистан (м. Душанбе) проходили Дні культури України. Серед мистецьких подій, які ввійшли в програму Днів – концерти Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. П. Вірського, експозиція фотовиставки „Україна сьогодні”, презентація культурологічного проекту „Бурштинові мозаїки”, Тиждень українського кіно, а також концерти за участю вокально-інструментального ансамблю „Древляни”, Національного академічного оркестру народних інструментів України та виконавиці таджицьких народних танців О. Проскурякової. У заходах узяв участь Перший заступник міністра культури України Т. Г. Кохан.

Конкурси

За кордоном

Українець М. Василенко брав участь у танцювальному конкурсі „Євробачення – 2013”, що відбувся у Гданську (Польща).

Зразковий театр пісні „Ладоньки” з Києва взяв участь у Міжнародному фестивалі-конкурсі дитячої творчості „Сонце-Радість-Краса”, який відбувся у Несебрі (Болгарія). Серед 4500 тисяч дітей з дев’яти держав світу переможцями стали українці, отримавши чотири перших і два других місця, зокрема I місце – зразковий театр пісні „Ладоньки” та вокальне тріо „БАМ” (Б. Шкода, А. і М. Наруцькі), II місце – К. Заєць та М. Леонова.

14-річна школярка Є. Захарчук, вихованка образотворчої студії Центру естетичного виховання міста Шостки, виборола першість на XXII Міжнародному конкурсі дитячого малюнка на тему „Вода – джерело життя”. Юна художниця із Сумщини визнана кращою в Європі серед учасників з понад 40 країн.

16-річний вінничанин В. Вережан переміг у міжнародному фотоконкурсі серед школярів у Туреччині, його світлину визнано найкращою в Європі. На конкурс він представив 5 робіт. Нагороду здобула фотографія із зображенням батька та сина, які сплять.

Фестивалі, свята

В Україні

Міжнародний музичний фестиваль „Музичні прем’єри сезону”, започаткований Київською організацією Національної спілки композиторів України, цього року відбувся вже двадцятьтретє. Серед закордонних гостей фестивалю були зокрема Єва Лопшиць із Аргентини, яка виконала твір Ave Maria (1995)

для сопрано, мішаного хору та камерного оркестру, присвячений Ченстоховській Божій Матері; московський композитор Андрій Микита – „Славословіє преподобному Іллі Муромському” (2011) для солістів, мішаного і дитячого хорів, камерного оркестру; диригент і композитор із Литви Лаурінас Лопас із симфонічним оркестром Національної філармонії України представив твір „Хресний шлях”. У рамках фестивалю відбулося дві світові прем’єри – Подвійний концерт для труби, тромбона і струнного оркестру австрійця Райнхарда Зюсса (солісти – співвітчизники автора, брати Райнер та Дітмар Кюльбеки) та Концерт „Морфей” для арфи з оркестром американця Лорена Кайзера (соло на арфі – Йоланда Кондонассіс, США) – у супроводі Національного Одеського філармонійного оркестру під орудою Х. Ерла.

Уперше в Україні в червні було реалізовано музично-театральний проект “О-FEST”, заснований Київським національним академічним театром оперети. Він представив глядачам твори з оперет, мюзиклів та опер у виконанні учасників фестивалю, артистів оперних театрів світу. В основі Міжнародного мистецького фестивалю “О-FEST” – 2013” – три жанри класичного музичного мистецтва — опера, оперета та мюзикл, а сам формат поєднав класичний концерт та “open-air” виступи. Фестиваль відвідали артисти-вокалісти з України, Росії, Австрії, Франції, Румунії, Литви, Польщі, Хорватії, Казахстану, Азербайджану та інших країн. Серед них і світові зірки — солістка Віденської опери Лена Белкіна, соліст Маріїнського театру, фіналіст Міжнародного конкурсу “Бі-Бі-Сі” “Співак світу” Андрій Бондаренко.

Міжнародний фестиваль “Транскавказія”, що має за мету представлення розуміння Кавказу в українському контексті, проходив у Києві з 14 по 16 червня. У програмі — арт-прогулянка Маріїнським парком DerARTments, концерт Soundsgood music та літературно-театральний перформанс “Прометей”, а польський театр “Бюро Подорожей” презентував у рамках фестивалю вуличну виставу “Макбет: хто ця скривавлена людина?” Міжнародний фестиваль Transkaukazja в цьому році проходить у восьми країнах Європи: Польщі, Німеччині, Чехії, Австрії, Франції, Португалії, Великобританії, Швеції та Україні. У Києві проект представлено вперше.

28 червня у столиці розпочала роботу „Літня музична академія – 2013”. До викладання у ній було запрошено авторитетний склад професорів з України, США, Канади. Слухачами академії стали 53 особи з Австралії, Канади, Росії, США, Туреччини та України.

8 та 9 червня на Трухановому острові в Києві відбувся Міжнародний фестиваль "Rock'n Sich", на якому виступили відомі українські та шведські рок-

команди. Проект було презентовано в рамках двостороннього форуму Києва та Стокгольма у 2012 році.

Київський фестиваль вогню зібрав у червні в столиці України майже 10 тисяч киян та гостей міста. У гала-концерті взяли участь найкращі “володарі вогню” з різних країн світу – Фирил Х’юман зі Швейцарії, Магма Файрзетер із Угорщини, Кевін Арлері з Франції. Крім вогняного шоу, під час фестивалю було представлено також циркове мистецтво та театралізовані вистави колективів із Санкт-Петербурга, Москви, Херсона, Києва, Харкова та інших міст. Упродовж дня для гостей заходу проводили майстер-класи з володіння контактною жердиною, жонгливання, ярмаркували з цирковим та вогняним реквізитами, а також виступали школи вогню та школи барабанів.

Музичні гурти з України, Росії, країн Європи та Уругваю відвідали Київ у рамках музичного фестивалю „Андріївський узвіз”.

Також у Києві проходив фестиваль польської культури „Гей, соколи!”, організаторами якого виступили польська „Організація туристична” та козацьке селище „Мамаєва слобода”. Найвідоміші в Польщі фольклорні гурти „Кракус”, „Істебна”, „Свентокшиські чарівниці” впродовж 2 днів співали та навчали охочих традиційних польських танців.

Кілька днів у Ржищеві Київської області тривав Міжнародний екокультурний фестиваль „Трипільське коло”. На чотирьох сценах у музичному, танцювальному та співочому жанрах змагалися колективи з Польщі, Росії, Білорусі, Естонії, Казахстану та України, зокрема „Свята Ватра” з Естонії та „Ягода Гало” з Росії.

Щорічно на Волині проводяться фестивалі на честь всесвітньо відомого композитора І. Стравінського, до участі в яких залучають відомих європейських музикантів і колективи. Так, 17 червня у гала-концерті в Волинському академічному обласному українському музично-драматичному театрі виступили відомі музиканти з України, Росії, Німеччини, Польщі. Це музичне свято відбулося за підтримки Міністерства культури України, Генерального консульства Республіки Польща в Луцьку, благодійного фонду народного депутата України І. Палиці „Новий Луцьк” та благодійного фонду Б. Клімчука „Нова Волинь”. Організатори свята – Міністерство культури України, обласне управління культури, обласна філармонія та Волинський осередок Національної спілки композиторів України.

Одеський національний академічний театр опери та балету з 1 по 9 червня проводив II Міжнародний фестиваль мистецтв. 2 червня відбулася прем'єра балетів І. Стравінського „Жар-птиця” і „Весна священна”. Знаково, що постановку створив міжнародний склад митців: хореограф-постановник – з. д. м. Росій-

ської Федерації, н. а. Республіки Татарстан Г. Ковтун; диригент-постановник – н. а. Республіки Молдова, головний диригент ОНАТОБ О. Самоїле; сценографія – з. х. України С. Зайцева.

У Львові з 13 по 16 червня тривав III Alfa Jazz Fest. У його рамках було організовано понад два десятки концертів. Свої імпровізації та майстерність показали відомий ізраїльський контрабасист Авішай Коен, джазмен зі США Ел Ді Меола, Dirty Dozen Brass Band, Тіль Брьоннер, Чарлі Хейден, Джамала та хедлайнер фестивалю десятиразовий лауреат премії „Греммі” Боббі Макферрін. Другу щорічну премію Alfa Jazz Fest Awards імені Едді Рознера отримав відомий джазмен та композитор Чарлі Хейден — за внесок у розвиток музичної культури. Фестиваль Alfa Jazz Fest потрапив до списку найкращих джазових фестивалів Європи.

8–9 червня у Львові відбувався фестиваль „Stare Misto 2013”, що поєднує музичні гурти різних стилів та країн. Цьогоріч відвідувачі побачили виступи Kaiser Chiefs, Горана Бреговича, „Ляпіса Трубецького”, „ДДТ”, IAMX, The Subways, Archive, Fiddler's Green та Che Sudaka.

XI Фестиваль давньої музики під титулом „Майстерня барокової музики” також проходив у Львові (24–29 червня). Упродовж фестивального тижня відбувалися курси виконавства на бароковій трубі (проф. Томаш Слюсарчик, Польща), віолі да гамба (проф. Петер Беновіч, Австрія), курс вивчення та застосування барокових строїв (Марек Топоровський, Польща). На завершення фестивального циклу у Львові та Ужгороді було виконано програму „Церковна музика Речі Посполитої XVII століття. Марцін Мельчевський і його школа”. М. Топоровський з новоствореною Cappella Leopolda (Грестен–Київ–Ужгород–Львів), до складу якої увійшло більшість учасників фестивалю, виконували твори М. Мельчевського, М. Дилецького, Ф. Шеверовського та ін.

II Національний фестиваль гончарства (24–30 червня) в рамках V тижня національного гончарного здвиження „Здвиг – 2013” в Опішному (Полтавська обл.) – це науково-мистецька акція, спрямована на пізнання традицій і досягнень гончарної культури, розвиток сучасного гончарства та популяризацію мистецтва кераміки в Україні. Його учасниками були молоді аматори з України та Росії. Водночас у найпрестижнішому творчому змаганні – ІНТЕРСимпозіумі кераміки – брали участь 13 знаних художників-керамістів із семи країн: України, Росії, Білорусі, Грузії, Сербії, Таїланду та Хорватії.

На Дніпропетровщині в дитячому центрі соціальної реабілітації „Перлина Придніпров'я” відбувся перший міжнародний фестиваль „Перлина збирає друзів”, куди з'їхалося близько 300 юних талантів з України, Росії та Вірменії. Фестиваль пройшов у рамках проголошеного Президентом В. Ф. Януковичем Року

дитячої творчості. Впродовж чотирьох днів художні дитячі колективи змагалися у конкурсах за номінаціями вокал, хореографія, журналістика, мода, акторська майстерність. Для них також було проведено серію майстер-класів від провідних українських зірок.

1–2 червня поблизу села Сеньківка (Чернігівська обл.) урочисто відкрилося міжнародне дитяче свято „Слов’янської дружби джерело-2013”. Два дні творчі шкільні колективи з України, Білорусі та Росії брали участь у роботі міжнародного лідерського форуму „Нове покоління обирає” та міжнародного майстер-класу з різних видів декоративно-прикладного мистецтва і технічної творчості „Калейдоскоп майстерності”. Для учасників свята було проведено спортивно-ігрову програму „Слов’янські розваги”, розважально-пізнавальну програму „Аз, буки та інші науки” тощо.

За кордоном

У Греції пройшов фестиваль мистецтв, організований Українсько-грецьким благодійним фондом. Протягом шести днів своє мистецтво демонстрували професійні українські естрадні виконавці та аматори.

Театральні фестивалі

В Україні

З 11 по 16 червня за підтримки Міністерства культури України та Київського академічного театру „Колесо” відбувався XV Міжнародний театральний фестиваль моновистав „Відлуння”. До участі у фестивалі було запрошено кращих виконавців із Австрії, Англії, Білорусі, Вірменії, Греції, Польщі, Росії та України.

8–13 червня у Керчі під девізом „Шануючи діяння і традиції батьків наших – прадідів, потрібно жити на землі, здійснюючи добро і зберігаючи істину...” пройшов XV Міжнародний фестиваль античного мистецтва „Боспорські агони”. Фестиваль зібрав професійні театральні колективи з Сімферополя, Севастополя, Києва, Москви, Вроцлава (Польща) і Тараза (Казахстан). У рамках фестивалю учасники та гості змогли переглянути музично-поетичну програму та кіносторінку, що представила фільми на античну тематику. Нагороди за кращу чоловічу роль і режисуру отримав „Театр малий” (м. Вроцлав, Польща). Польські артисти представляли античну трагедію Софокла „Едіп-цар”. XV Міжнародний фестиваль античного мистецтва „Боспорські агони” проходив за підтримки Міністерства культури України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Міністерства культури Автономної Республіки Крим, КРУ „Керченський історико-культурний заповідник”, за сприяння Міжнародного інституту

театру при ЮНЕСКО (Український центр), КП „Державний гастрольно-концертний центр України”, Міністерства культури Російської Федерації, Представництва Росспівробітництва в Україні (м. Сімферополь).

Гастролі В Україні

У Національному палаці мистецтв „Україна” виступили американська співачка Л. Дель Рей та російський рок-виконавець Ю. Шевчук, а в столичному НСК „Олімпійський” – група з Великобританії Dereche Mode.

Цирк Cirque du Soleil представив у столичному Палаці спорту шоу ALEGRIA, яке вже побачило більше 10 мільйонів людей у 65 містах світу, і в якому задіяно трупя з 55 виконавців, акробатів та музикантів з 15 країн.

У Великому залі Одеської філармонії 16 і 18 червня відбувся заключний концерт сезону Національного одеського філармонічного оркестру за участю російських солістів Б. Березовського (фортепіано) та О. Князева (віолончель).

За кордоном

29 червня київський піаніст та композитор Є. Хмара, який цього року став переможцем конкурсу молодих піаністів-імпровізаторів у рамках III Міжнародного джазового фестивалю ENERGY.Saint-Petersburg ім. Д. Темкіна, що проходив у Кременчуці Полтавської області, виступив із концертом у Москві.

Театр В Україні

7 та 8 червня на малій сцені Одеського українського театру відбулася прем'єра першої вистави Одеського болгарського драматичного театру – трагікомедії „Автобус” за мотивами п'єси С. Стратієва.

У червні розпочалися гастролі Україною (Київ, Луганськ, Одеса, Дніпропетровськ) Театру Антона Чехова (Росія). Москвичі представили авантюрну комедію „Круті віражі” у постановці Л. Трушкіна, головну роль у якій виконав Г. Хазанов.

За кордоном

Колектив Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки побував на гастролях у Москві й представив глядачам виставу „Насмешливое моє счастье”.

Львівський академічний обласний муздрамтеатр ім. Ю. Дрогобича показав виставу „Нескорима” у Смітене, присвятивши її Дню незалежності Латвії. Українську делегацію очолив автор п’єси Т. Метик.

Виставки

В Україні

У львівському Палаці мистецтв за підтримки Надзвичайного і Повноважного Посла Угорщини М. Баєра та Почесного Консула Угорщини у Львові Л. Малех було відкрито виставку робіт французького художника угорського походження В. Вазарелі; там же презентовано роботи польського художника Т. Доманські „Програма переробки”.

Посольство США в Україні та Львівська галерея сакрального мистецтва ICONART організували в амбасаді художню виставку живопису, ікон на дошці та на склі, образів на полотні львівських майстрів.

Виставку репродукцій 30 робіт литовського композитора і художника М. Чюрльоніса було представлено у Чернівецькому художньому музеї.

У столичному Музеї сучасного мистецтва було відкрито виставку „На тому березі” за результатами пленеру у Стамбулі (Туреччина) 12 українських художників. Експозиція є частиною проекту „Береги” турецького мецената Ш. Алпаслана. Тут представлено 54 роботи художників з Києва, Львова, Одеси, Черкас, Херсону та Криму.

Із 20 червня до 3 липня в Національному музеї російського мистецтва тривала виставка робіт грузинської художниці Р. Петвіашвілі. У експозиції – 30 картин, виконаних у техніці графіки та батику.

Столична галерея „Триптих АРТ” запросила на виставку робіт уродженців Тбілісі Д. Шарашидзе (живопис) та Г. Міміношвілі (кераміка), а Pinchuk-ArtCentre – китайських художників „Китай, Китай”, на якій представлено близько 30 робіт відомих майстрів.

Музей сучасного мистецтва Одеси спільно з Гете-Інститутом та благодійним фондом „Баварський Дім, Одеса” відкрили виставку живопису С. Жалобнюка (Україна) і фотографії Андрія Піррвітца (Німеччина). Творчість німецького майстра представляли 20 фотографій із циклу „Етюди темпофіла”. Виставка „Зона відчуження” працювала до кінця червня. Гостем вернісажу став Франк Франц Мотц, директор АСС Galerie міста Веймар (Німеччина).

За кордоном

26 червня у Сопоті (Польща) в Державній галереї мистецтв за підтримки Президента України В. Ф. Януковича було відкрито виставку „Шедеври поль-

ського живопису зі збірки Львівської національної галереї мистецтв”. До виставки видано каталог, у якому, крім репродукцій, містяться дані про експонований твір, короткі біографічні дані про автора та інформація про сюжет картини.

До 14 червня в штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі проходила виставка-презентація „Петриківський розпис – колір традиції”, приурочена до 10-річчя Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини. Загалом було презентовано 55 робіт, виконаних в традиційному Петриківському стилі. Серед почесних гостей, які побували на відкритті заходу, – європейські дипломати, діячі культури та мистецтва. На початку червня делегація народних майстрів Дніпропетровщини також відвідала Вроцлав (Польща) і Прагу (Чехія). У грудні комітет ЮНЕСКО має вирішити питання про включення Петриківського розпису до репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства.

У Венеції (Італія) 1 червня офіційно відкрилась і триватиме до 24 листопада 55-а Міжнародна виставка сучасного мистецтва „Енциклопедичний палац”. Україну на ній представлено роботою М. Кадан – це стіна, зібрана з буханців хліба.

Роботи молодих українських художників із червня до кінця жовтня виставлятимуть у Чеському центрі в Празі. Серед учасників виставки „Україна сьогодні” – Н. Білик, З. Орлова, Д. Галкін, М. Чатський, П. Ковач, Є. Самборський, Ю. Білей, А. Звягінцева, В. Сай, М. Талютто, групи „Шапка” і „Тепроінт”.

У Лондоні на тематичних торгах аукціонного будинку Sotheby’s українці продали чотири свої роботи. Це – картини О. Тістола, А. Савадова, О. Животкова та П. Макова.

„Городяни посміхаються” – назва першої міжнародної виставки карикатури, що проходила в червні у столиці Естонії Таллінні. Її організовано сатиричним журналом „Пілкайя”. Двісті авторів із 48 країн світу надіслали близько тисячі робіт. Третю премію отримав українець В. Голуб.

Фотовиставки

В Україні

У Музеї історії Києва відбулося відкриття унікального міжнародного фотопроєкту під назвою „Євро: дві країни — одна історія”, організованого Польським інститутом у Києві. На виставці свої роботи презентували чотири визнані фотокореспонденти з України та Польщі: М. Чернічкін, К. Чернічкін, Маріуш Форецький та Адам Нуркевич.

3 червня в Національній бібліотеці ім. В. І. Вернадського вже вчетверте було оголошено переможниць фотоконкурсу „Планета дітей”. Учасниць оціню-

вали в трьох номінаціях — „Цифровий арт”, „Портрет” і „Репортаж”. Золоту медаль від НСФХУ і ISF за світлини репортажів отримала зокрема Мзія Леквешвілі з Грузії „Школа для слабкозорих”. У номінації „Цифровий арт” було відзначено росіянку І. Михайлову за роботи „Перед іспитами” і „Чарівні канікули”.

У Вінниці в Інституті проблем сучасного мистецтва у рамках Міжнародного фестивалю візуальної культури „Візі” було розгорнуто виставку відновлених фотографій з архіву місцевої газети „Комсомольське плем'я”, яку підготував німецький документаліст Б. фон Хардер.

За кордоном

11 червня в Посольстві України в Лондоні було відкрито виставку українських фотохудожників – членів Королівського фотографічного товариства. Їхні роботи було також представлено в галереї Союзу українців Британії. Виставкам п'ятірки українських фотографів у Лондоні передувала експозиція 30 їхніх робіт у різних жанрах та стилях у київській галереї ANN Gallery, що була представлена за підтримки Посольства України у Великобританії.

На найпрестижнішому світовому фотофорумі Sony World Photography Awards – 2013 українець Р. Пятковка був названий найкращим концептуальним фотографом року.

Конференції

За кордоном

12–14 червня в Астані (Казахстан) відбулася міжнародна конференція „Роль релігій у країнах СНД”, в якій взяв участь заступник директора Департаменту – начальник відділу експертно-аналітичної роботи та зв'язків з релігійними організаціями Міністерства культури України М. Є. Подюк.

Музеї

В Україні

Київський Національний Музей мистецтв ім. Богдана і Варвари Ханенків презентував виставку трьох робіт італійських майстрів Відродження: Тиціана Вечелліо, Гвідо Рені та Рафаеля. Відкриття виставки відбулося за участі посла Італії в Україні Ф. Романо та міністра культури України Л. М. Новохатька. Живописний шедевр Тиціана „Венера та Адоніс” прибув із Національної галереї старовинного мистецтва у Палаццо Барберіні (Рим). А Музей старовинних скарбів Святої Оселі (Лорето) надав відразу два експонати – вівтарну картину Гвідо Рені „Ісус Христос” і гобелен „Дивний вилов риби”.

Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Тоїчі Саката з дружиною відвідали літературно-меморіальний музеї О. Пушкіна і П. Чайковського у м. Кам'янка Черкаської області.

У червні Сумському державному художньому музею ім. Никанора Онацького японські меценати Акіра Судзукі та Хаясі Тосінорі подарували старовинну картину Давида Бурлюка „Пейзаж на морському узбережжі”, яку було знайдено й відреставровано в Японії.

У Національному музеї українського народного декоративного мистецтва відкрилася виставка всесвітньо відомого художника-примітивіста Никифора (Є. Дровняка). В експозиції – 100 оригінальних малюнків, виконаних у різних техніках (акварель, гуаш, пастель, олівець).

Бібліотеки

В Україні

27 червня 2013 року в приміщенні Національної парламентської бібліотеки України відбулася урочиста церемонія передачі 713 книжок Музею цукру в Берліні, що були переміщені на територію нашої держави внаслідок Другої світової війни і знаходилися у фондах бібліотеки Державної наукової установи „Український науково-дослідний інститут цукрової промисловості”. Організаторами заходу стали Міністерство культури України та Національна парламентська бібліотека України. З німецької сторони в урочистостях взяли участь Надзвичайний та Повноважний Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні д-р Крістоф Вайл, керівник відділу культури, освіти та меншин Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні Дірк Лехельт, представник Фонду „Німецький технічний музей Берліна”. З української сторони – академік Національної академії мистецтв України, голова Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України (1993–2004) О. К. Федорук, відповідальні працівники Міністерства культури України, Міністерства закордонних справ України, Державної архівної служби України та керівники провідних музеїв, архівів, бібліотек, представники ЗМІ. Під час проведення урочистостей відбулося підписання Акту приймання-передачі культурних цінностей між Міністерством культури України та Посольством Федеративної Республіки Німеччина в Україні.

За кордоном

У Флоренції (Італія) у бібліотеці Медичі Лоуренціана презентували факсимільне видання Луцького Євангелія XIV ст., виданого за сприяння фонду

„Рідна Волинь”. Оригінал книги знаходиться у названій бібліотеці, де його було знайдено в 2011 році.

Кіно

В Україні

5 червня в кінотеатрі „Київ” з нагоди 65-ї річниці незалежності Держави Ізраїль стартував „Тиждень ізраїльського кіно”. Впродовж семи днів глядачі подивилися підбірку картин, що були зняті в країні за останні роки. До програми фестивалю увійшли стрічки-лауреати міжнародних кінофестивалів у Каннах, Карлових Варах, Берліні, Венеції тощо. Відкрив фестиваль фільм Джозефа Седара “Примітка”. У 2011 році він отримав Золоту пальмову гілку на Каннському МКФ за кращий сценарій, а в 2012 – номінувався на „Оскар” від Ізраїлю як „Кращий фільм іноземною мовою”. Фільми демонструвалися мовою оригіналу з українськими субтитрами.

VIII фестиваль „Дні польського кіно” проходив у Києві, Вінниці, Одесі, Сімферополі, Донецьку і Харкові. Глядачі побачили художні та документальні стрічки польських режисерів Р. Левандовського, А. Якімовського, Є. Штура, Ф. Марчевського, Я. Блавута.

У Запоріжжі проходив XVI Міжнародний кінофестиваль „Бригантина”, який стартував в обласному академічному українському музично-драматичному театрі ім. Магара. За майже тиждень роботи журі та глядачі подивилися фільми з 12 країн: України, Росії, Аргентини, Туреччини, Білорусі, Казахстану, Болгарії, Швеції, Франції, США, ОАЕ та Польщі. Серед повнометражних фільмів „гран-прі” відзначено „Сибір. Монамур” (Росія); за актуальність теми спеціальний приз журі присудило фільму „Між двома вогнями” (Польща–Швеція); кращим сценаристом і режисером названо Ісмаїла Гюнеша (Туреччина), стрічка „Куди падає вогонь”; головні ролі найкраще, на думку журі, зіграли полька Магдалена Поплавська (фільм „Між двома вогнями”) і росіянин Петро Зайченко („Сибір. Монамур”). Кращим телефільмом названо „Одинокий острів” (Білорусь). Найкращими акторами у цих номінаціях названо Й. Моро („Анна Герман”) і О. Аравушкіна („Гість”); сестри Носик перемогли у конкурсі на кращу жіночу роль („Кішка, мишка і лисиця”, Росія).

На XVII Всеукраїнському фестивалі фільмів і телерадіопрограм для дітей та юнацтва „Золоте курча – 2013”, який цього року проходив в Іллічівську Одеської області, було представлено більше 100 творчих робіт. У фінальних змаганнях взяли участь 27 конкурсантів з України, Болгарії, Великобританії, Македонії, Росії та США. Вони представили на розгляд журі документальні, художні та ігрові стрічки, програми, мультфільми.

У Музеї сучасного мистецтва Одеси пройшов міжнародний фестиваль короткометражних фільмів „Кінемастік”. Це мультимедійний проект з Мальти, що поєднує в собі показ короткометражних фільмів, виставку фотографій, ілюстрацій та музичні події. У програмі було представлено роботи режисерів з Данії, Аргентини, Сербії, Бельгії, Румунії, Італії. Британський художник і фотограф Алі Толлерві представив виставку вибраних фоторобіт. Також у форматі слайдів „Кінемастік” представив чорно-білі роботи художника з Мальти, який живе і працює в Лондоні, Кріса Б'янкі.

Також в Одесі з ініціативи благодійного фонду імені І. та Ю. Лип вчетверте відбувся фестиваль німого кіно та сучасної музики „Німі ночі”. Програму „Німих ночей” представляли фільми й музиканти з України, Польщі, Росії, Білорусі, Чехії, Німеччини. У рамках заходу в одеському експериментальному центрі сучасного мистецтва „Чайна фабрика” було представлено роботи 15 молодих художників з Києва, Москви, Харкова, Одеси, АР Крим, а також з Роттердама (Нідерланди). Партнерами фестивалю виступили Національний центр Олександра Довженка, Польський інститут та Чеський центр у Києві.

За кордоном

Гран-прі XXII Міжнародного кінофоруму „Золотий Вітязь” у Хабаровську отримав фільм режисера С. Лозниці „В тумані” спільного виробництва Росії, Білорусі та Польщі.

Фільм „Борода” Д. Сухолиткого-Собчука представляв Україну в Шотландії на кінофестивалі антропологічних фільмів, який проходив 13–16 червня в Единбурзі.

28 червня у Карлових Варах (Чехія) відкрився 48-й кінофестиваль. У конкурсній програмі представлено фільм „Параджанов”, який фінансували Україна, Грузія, Вірменія та Франція. Завершиться фестиваль у липні.

У позаконкурсній програмі 35-го Московського міжнародного кінофестивалю відбулася прем'єра фільму українського кінорежисера К. Муратової „Вічне повернення”. Фільм мав великий успіх та став головною подією перших днів фестивалю.

Матеріал підготувала

М. Б. Лелик

голов. бібліограф відділу НАУІ
Інформцентру з питань
культури і мистецтва

